Сыбайлас жемқорлық
тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу
бойынша әдістемелік
ұсынымдарға
5-қосымша

Бекітемін
Батыс Қазақстан облысының мемлекеттік саты алу
және коммуналдық меншік басқармасының
басшысы А.И.Губашев

21 қыркүйек 2026 жыл

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспары

Батыс Қазақстан облысының мемлекеттік сатып алу
және коммуналдық меншік басқармасы

р/с №	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау қортындылары бойынша ұсынымдар	Іс-шара	Аяқтау нысаны	Жауапты орындаушылар	Орындау мерзімі
1	Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 16-бабы 3-тармағының 28) тармақшасына сәйкес мынадай сатып алуларды жүзеге асыру кезінде мемлекеттік сатып алуды бір көзден алу тәсілімен шартты тікелей жасасу арқылы жүзеге асыру мүмкіндігі көзделген: • жылдық көлемі құндық мәнде тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің жүз еселенген мөлшерінен аспайтын біртекті тауарларды сатып алу; • жылдық көлемі құндық мәнде тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің бес жүз еселенген мөлшерінен аспайтын біртекті жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу;	Уәкілетті органға Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 16-бабы 3-тармағының 28) тармақшасын алып тастау туралы ұсыныспен хат жолдау. Аталған норманы алып тастау белгіленген құндық шектер шегінде біртекті тауарларға, жұмыстарға және көрсетілетін қызметтерге қатысты нақты өнім берушімен шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілін қолдану мүмкіндігін жоюға және тиісті мемлекеттік сатып алуларды бәсекелестік тәсілдермен жүзеге асыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Сонымен бірге аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер және ауылдық округтер әкімдері аппараттары үшін олардың қызметінің ерекшеліктерін, аумақтық шалғайлығын, сатып алу көлемін, сондай-ақ жергілікті маңызы бар	Ұсыныс хат	Тауарлар мен көрсетілетін қызметтер бойынша мемлекеттік сатып алу рәсімдерін жүргізу бөлімі	2026 жылдың қазан айы

	• аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкімдері аппараттары үшін – айлық есептік көрсеткіштің төрт мың еселенген мөлшерінен аспайтын біртекті тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу. Аталған норма мемлекеттік сатып алуды жүзеге асырудың бәсекелестік қағидатынан ерекшелік болып табылады, өйткені ол мемлекеттік сатып алуды бәсекелестік тәсілмен өткізбестен, өнім берушімен шартты тікелей жасасу арқылы сатып алуды жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаттарының сақталуы көзделген. Алайда аталған негізді қолдану кезінде бірнеше әлеуетті өнім берушінің ұсыныстарын бәсекелестік рәсім шеңберінде салыстыру жүргізілмейді. Осыған байланысты сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің бағасын бәсекелестік ортада салыстыру және неғұрлым тиімді бағаны айқындау мүмкіндігі шектеледі. Сондай-ақ жыл ішінде бір өнім берушімен біртекті тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуға бірнеше шартты дәйекті түрде жасасу тәуекелі туындауы мүмкін. Нәтижесінде мемлекеттік сатып алудың елеулі көлемінің бір өнім берушіде шоғырлану қаупі пайда болады.	мәселелерді шешу үшін қажетті тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді жедел сатып алуды қамтамасыз ету қажеттілігін ескере отырып, аталған негізді қолдану мүмкіндігін сақтау ұсынылады. Осыған байланысты Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 16-бабы 3-тармағының 28) тармақшасын өзге мемлекеттік тапсырыс берушілердің қолдану мүмкіндігін алып тастай отырып, аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер және ауылдық округтер әкімдері аппараттары үшін көзделген ерекшелікті сақтау бөлігінде қайта қарау ұсынылады.			

2	Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңы 16-бабының 3-тармағы 31) тармақшасына сәйкес көрмелердің, семинарлардың, конференциялардың, кеңестердің, форумдардың, симпозиумдардың, тренингтердің материалдарын сатып алған, сондай-ақ көрсетілген іс-шараларға қатысқаны үшін ақы төлеген жағдайда, тиісті тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді бәсекелестік негізде сатып алудың өзге мүмкіндігінің жоқтығы туралы монополияға қарсы органның қорытындысы болған кезде мемлекеттік сатып алуды бір көзден алу тәсілімен шартты тікелей жасасу арқылы жүзеге асырылады. Аталған норма мемлекеттік сатып алуды жүзеге асырудың жалпы тәртібінен ерекшелік көздейді, өйткені бәсекелестік рәсімді өткізбестен белгілі бір өнім берушімен шартты тікелей жасасуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, аталған тармақша оның қолданылу аясына жататын іс-шаралардың кең тізбесін қамтиды және тиісті іс-шараны өткізу үшін тікелей қажетті материалдарды айқындаудың нақты өлшемшарттары көзделмеген. Монополияға қарсы органның міндетті қорытындысының болуы сыбайлас жемқорлық тәуекелін шектеу тетігі болып табылады, алайда бұл тапсырыс берушінің қажеттілікті қалыптастыруына, сатып алынатын материалдар мен көрсетілетін қызметтердің құрамын айқындауына, нақты іс-шараға қатысу қажеттілігін негіздеуіне, оның құнын айқындауына және нақты өнім берушіні таңдауына байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау мүмкіндігін толықтай жоққа шығармайды.	Уәкілетті органға аталған тармақшаны алып тастау туралы ұсыныспен хат жолдау. Аталған негізді алып тастау тиісті сатып алуларды бір көзден алу тәсілімен шартты тікелей жасасу арқылы жүзеге асыру мүмкіндігін жоюға және көрмелердің, семинарлардың, конференциялардың, кеңестердің, форумдардың, симпозиумдардың, тренингтердің материалдарын сатып алуды, сондай-ақ көрсетілген іс-шараларға қатысқаны үшін ақы төлеуді заңнамада көзделген мемлекеттік сатып алу тәсілдеріне сәйкес бәсекелестік негізде жүзеге асыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.	Ұсыныс хат	Тауарлар мен көрсетілетін қызметтер бойынша мемлекеттік сатып алу рәсімдерін жүргізу бөлімі	2026жылдың қазан айы

3	«Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңға *(бұдан әрі – Заң)* сәйкес, мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қазақстандық тауар өндірушілерге, жұмыстарды орындаушылар мен қызметтерді көрсетушілерге Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға қайшы келмейтін шамада қолдау көрсету қағидаттарына негізделеді *(Заңның 5-бабы)*. Сонымен қатар, мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде шет мемлекеттерден шығарылатын тауарларға, тиісінше бейрезиденттер-әлеуетті өнім берушілер орындайтын жұмыстарға, көрсететін қызметтерге Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда көзделген жағдайларда және шарттарда ұлттық режим қолданылады. Қазақстан Республикасының Үкіметі конституциялық құрылыстың негіздерін қорғау, елдің қорғанысы мен мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, ішкі нарықты қорғау, ұлттық экономиканы дамыту, қазақстандық тауар өндірушілерді қолдау мақсатында екі жылдан аспайтын мерзімге ұлттық режимнен алып қоюды белгілеуге құқылы *(Заңның 9-бабы)*. Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларымен *(ҚР ҚМ 09.10.2024ж. № 687 бұйрығымен бекітілген) (бұдан әрі – Қағидалар)* Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен ұлттық режимнен алып қоюлар белгіленген тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді мемлекеттік сатып алулар қазақстандық тауар өндірушілердің тізілімінде орналасқан жеке және заңды тұлғалар арасында жүзеге асырылады. Осылайша, қазақстандық тауар өндірушілерді қолдау ұлттық режимнен алып қоюды белгілеу арқылы жүзеге асырылады. Бұл ретте, Қағидалардың 23-тармағының талаптарын	Көрсетілген тәуекелді жою үшін осындай сәйкессіздіктерді сатып алуды қалыптастыру кезеңінде анықтауды және көзделген негіздер болған кезде бұғаттауды қамтамасыз ететін цифрлық бақылау тетіктерін жетілдіру қажет.		Жұмыстар бойынша мемлекеттік сатып алу рәсімдерін жүргізу бөлімі	2026 жылдың қазан айы

	ескере отырып, мемлекеттік сатып алу веб-порталында бірыңғай номенклатуралық анықтамалығының кодтары бойынша ұлттық режимнен алып қою белгіленген тауарларға форматтық-логикалық бақылау орнатылды. Нақты сатып алынатын өнімге сәйкес келмейтін тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілетін қызметтердің кодтарын бірыңғай номенклатуралық анықтамалығының кодтарын таңдау арқылы белгіленген шектеулерді айналып өту тәуекелі сақталуын атап өткіміз келеді. Мәселен, әлеуетті өнім берушілер ұлттық режимнен алып қою белгіленген тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға қатысуға өтінім берген кезде, веб-порталда жарияланған сатып алудың автоматты түрде жоғарыда көрсетілген талаптарға сәйкестігі тексерілуі жүзеге асырылады. Бұл ретте мемлекеттік сатып алу веб-порталында форматтық-логикалық бақылаудың болуы шарт жасалғанға дейін сәйкес келмейтін кодтарды қасақана көрсету жағдайларының барлығын анықтауды өздігінен қамтамасыз етпейді.				
	Мүлікті есептен шығару барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелі: Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Қаржы министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 721 бұйрығымен бекітілген Дүлей зілзалалар мен авариялар салдарынан физикалық немесе моральдық тозуынан жарамсыз болған мемлекеттік мүліктің жекелеген түрлерінің бұзылуын және жойылуын ресімдеу қағидасының (бұдан әрі – Қағида) 4-тармағында мамандар мен сарапшыларды «қажет болған жағдайда» тарту мүмкіндігі көзделген, алайда мұндай тарту міндетті болып табылатын нақты өлшемдер белгіленбеген. Бұл комиссияға сараптама жүргізудің қажеттілігін дербес айқындауға және мүліктің техникалық жай-	Қағиданың 4-тармағында тәуелсіз сарапшыны міндетті түрде тарту жағдайларын, атап айтқанда қымбат тұратын немесе техникалық жағынан күрделі мүлікті, сондай-ақ құрамында түсті немесе бағалы металдар бар мүлікті есептен шығару кезінде нақты белгілеу арқылы өзгеріс енгізу туралы ұсыныспен уәкілетті органға хат жолдау.	Ұсыным хат	Мемлекет қатысатын заңды тұлғалармен жұмыс жөніндегі бөлім	2026 жылдың желтоқсан айы

	күйі мен оны қалпына келтірудің экономикалық орындылығы туралы қорытынды жасауға мүмкіндік береді. Нәтижесінде уәкілетті орган мүлікті есептен шығаруды келісу туралы шешімді тәуелсіз растаусыз, негізінен баланс ұстаушы комиссиясының қорытындыларына сүйене отырып қабылдауы мүмкін. Бұл мемлекеттік мүлікті субъективті немесе негізсіз есептен шығару тәуекелін туындатады.				